Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100678

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-04-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Григоренко Тетяна Вікторівна
2. Hryhorenko Tetiana V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 016

Назва наукової спеціальності: Спеціальна освіта

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-04-2021

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.053.021

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 02125295

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35, 15.01.79

Тема дисертації:

1. Формування професійних компетентностей у психолога (спеціального, клінічного) у процесі навчання

2. Professional competencies formation of psychologist (special, clinical) in the educational process

Реферат/анотація:

1. У дисертаційному дослідженні вперше було структурно досліджено проблему професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного) на основі аксіологічного, гуманістичного, акмеологічного, гносеологічного, контекстного, системного, інтегративного, рефлексивно-діяльнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого підходів; розроблено теоретичні та методологічні основи професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного) як єдиного явища у навчально-виховному процесі вищої освіти: різносторонньо було розглянуто значення компетентності, на основі чого були виділені компоненти; педагогічні умови, критерії та рівні сформованості компонентів професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного), виділено та охарактеризовано складові розглянутого феномену та зроблено опис їх взаємовпливу; розроблено та обґрунтовано методику самого дослідження та стану сформованих компонентів професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного), були визначені

й охарактеризовані рівні та показники професійної компетентності; встановлено сутність технологій професійної підготовки психологів у закладі вищої освіти. Зроблено детальний теоретичний аналіз поняття «компетенція» й «компетентність» та ґрунтовно описано взаємозв'язок між поняттями й обґрунтовано їх розмежування. Теоретично обґрунтовано поняття «підхід» та «професійна компетентність». Проаналізовано психолого-педагогічну літературу дозволило зробити припущення про те, що компетентність це комплекс знань, вмінь і навичок, що обумовлює результат роботи, взаємопоєднання теоретичної та практичної підготовки студентів та знань із професійними та індивідуальними якостями, на підґрунті чого утворюється творчий потенціал психолога (спеціального, клінічного) та будується його професійна діяльність. Висвітлено концепції професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного). Встановлено підходи до професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного). Ґрунтовним узагальненням підходів були принципи професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного). Визначено компоненти, що формують певне оточення, в умовах якого в процесі підготовки у студентів з'являється нова професійно значуща якість яка визначає важливість глибинного вивчення такого феномена як професійна компетентність. Проаналізовані психолого-педагогічні джерела дозволили зробити висновок про те, що професійна компетентність – це комплекс знань, умінь та навичок, що визначає результат роботи, поєднання практичної та теоретичної підготовки студентів, а також знань із професійно-особистісних якостей, в основі яких формується креативний потенціал, співробітництво, ініціативність, вміння працювати в групі, оцінювати, комунікативні здатності, уміння вчитися, глибоко аналізувати, підбирати та вибудовувати його діяльність. Виділено компоненти професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного): мотиваційний, когнітивний, діяльнісний, рефлексивний. Дані комплексні компоненти є взаємозв'язані, залежні та доповнивши один одного. Відповідно до кожного компонента, врахувавши специфіку діяльності психолога (спеціального, клінічного), визначено рівні та критерії їх сформованості: мотиваційний; когнітивний; діяльнісний; рефлексивний. На підставі визначених показників, критеріїв та шляхом підбору форм та методів діагностування виділено чотири рівні сформованості визначених компонентів: високий, достатній, середній та низький. Аналіз впровадження сучасних технологій у підготовці психолога (спеціального, клінічного) виділив такі напрямки: багатогранну взаємодію різних педагогічних систем і технологій навчання, застосування на практиці нових форм і нероздільних педагогічних систем, що гарантують ефективність педагогічного процесу. Продемонстровані аспекти забезпечують скерованість нашого дослідження до створення й реалізації інноваційної функціональної системи професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного) в якості конкурентних фахівців із іншими багатогранними цінностями, а також дозволити її втілення в якості комплексного алгоритму та складових програми реалізації. Науково схарактеризовано, розроблено та експериментально перевірено наскрізну програму професійної компетентності психолога. Рекомендована наскрізна програма професійної компетентності психолога (спеціального, клінічного) прогнозує системний підхід до арсеналу сучасного психолога (спеціального, клінічного), що є обов'язковою структурою актуальних нових знань, практичних вмінь та навичок професійної діяльності.

2. The problem of professional competence of the psychologist (special, clinical) on the basis of axiological, humanistic, acmeological, epistemological, contextual, systemic, integrative, reflexive and active, activity, personalyoriented approaches was structurally investigated in the dissertation research for the first time; theoretical and methodological foundations of professional competence of a psychologist (special, clinical) as a single phenomenon in the educational process of higher education were developed: the importance of competence was considered in various ways, on the basis of which the components were identified; pedagogical conditions, criteria and levels of components' formation of professional competence of the psychologist (special, clinical), the components of the considered phenomenon are allocated and characterized and the description of their mutual influence were made; the methodology of the research and the state of the formed components of professional competence of the psychologist (special, clinical) are developed and substantiated, the levels and indicators of professional competence were defined and characterized; the essence of technologies of professional training of psychologists in an institution of higher education is established. Detailed theoretical analysis of the

concept of "competency" and "competence" is made and the relationship between the concepts is thoroughly described and their distinction is substantiated. The concepts of "approach" and "professional competence" are theoretically substantiated. Psychological and pedagogical literature was analyzed, what allows us to assume that competence is a set of knowledge, skills and abilities that determine the result of work, the combination of theoretical and practical training of students and knowledge with professional and individual qualities, based on which the creative psychologist's (special, clinical) potential and was built his professional activity. The concepts of professional competence of a psychologist (special, clinical) are covered. Approaches to the professional competence of a psychologist (special, clinical) are established. The principles of professional competence of a psychologist (special, clinical) were common generalization of approaches. This structure of principles included: general didactic: systematic, professional and pedagogical orientation, scientific, continuity, humanization, unity of empirical, unity of rational and emotional and theoretical knowledge, accessibility, clarity, activity, purposefulness and motivation, significance of knowledge and professional competence, independence, the connection of the study of psychology with life and practice; special: diagnostic and corrective approach, creativity in the context of professional and pedagogical orientation, unity of subjectoriented and personaloriented study of special psychology, organization of constant professional interaction, integrative knowledge and modularity of integrative and interdisciplinary courses, self-knowledge, self-realization, self-management and self-development of the personality of the psychologist (special, clinical). The components that form a certain environment, in the conditions of which in process of students' training have a new professionally significant quality that determines the importance of in-depth study of such a phenomenon as professional competence are identified. The analyzed psychological and pedagogical sources allowed us to conclude that professional competence is a set of knowledge, skills and abilities that determine the result of work, a combination of practical and theoretical training of students, as well as knowledge of professional and personal qualities, which form creative potential, cooperation, initiative, ability to work in team, evaluate, communication skills, ability to learn, deeply analyze, select and build activities. Analysis of the introduction of modern technologies in the psychologists' (special, clinical) training identified the following areas: multifaceted interaction of different pedagogical systems and leducational technologies, practical application of new forms and inseparable pedagogical systems that ensure the effectiveness of the pedagogical process. The demonstrated aspects provide the orientation of research to the creation and implementation of innovative functional system of professional competence of psychologists (special, clinical) as competitive specialists with other multifaceted values, as well as to allow its implementation as a comprehensive algorithm and components of the implementation program. The recommended program of professional competence of a psychologist (special, clinical) predicts a systematic approach to the arsenal of a modern psychologist (special, clinical), what is mandatory structure of relevant new knowledge, practical and professional skills.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Лілія Миколаївна

2. Rudenko Liliia M.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нечипоренко Валентина Василівна

2. Nechyporenko Valentyna Vasylivna

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чупахіна Світлана Василівна

2. Chupakhina Svitlana Vasylivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоренко Мирослав Ігорович
2. Fedorenko Myroslav Igorovych

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Супрун Микола Олексійович
2. Suprun Mykola Oleksiiovych

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Шеремет Марія Купріянівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Шеремет Марія Купріянівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.